

?Cultura i espectacles

Els programes del cor van tancar l'any amb la notícia de la separació d'Isabel Preysler i Mario Vargas Llosa. A mi em va arribar a través d'un d'aquells espais matinals de televisió de no sé quin canal. No em vaig parar a escoltar els detalls, però en el breu instant que ho vaig sintonitzar em va quedar gravat un comentari que va aparèixer escrit a la pantalla. Era com si volgués resumir la divergència que els havia dut a separar els seus camins i deia, si no recordo malament: «A Vargas Llosa le interessa la cultura; a Isabel Preysler, el espectáculo». Aquella dissociació entre una cosa i l'altra em va fer pensar en tots els anys en què aquells dos termes apareixien units a les pàgines de molts diaris per donar cabuda a diverses manifestacions que tant es podien etiquetar d'una manera com d'una altra. I així, i en una mateixa secció, igual es podia parlar d'una exposició de la Montserrat Gudiol com d'un disc de Los Diablos, i tant t'hi podies trobar una informació sobre l'escolania de Montserrat com una entrevista amb una vedet d'El Molino. Amb els anys aquell aiguabarreig s'ha mantingut, però el nom de *Cultura i espectacles* ha decaigut i s'ha imposat l'epígraf *Cultura* per encabir-ho tot. Ara tot és cultura, o si més no així ens ho volen fer empassar.

Los Diablos ens van deixar un grapat de cançons *patxangueres* que han quedat unides als records de joventut de molta gent. Però no crec que a ningú amb una mica de senderi se li acudís dir que el que feien era cultura. Ells i nosaltres sabíem que allò només era una diversió. Ara, en canvi, els grups que ocupen el seu lloc defensen que el que fan és cultura, i des d'aquella pretensió se senten amb el dret de ser reconeguts i protegits, com si entre les seves composicions i les de Mompou només hi hagués una diferència d'estils. I com ells, els que fan qualsevol astracanada en un escenari o els que omplen pàgines d'un llibre sense cap interès. Tots creuen -i els han fet creure- que el nivell cultural d'aquest país se sustenta sobre la seva inspiració. Sense desmerèixer els que ens distreuen i abans que perdem el nord del tot, cal que deixem de confondre la cultura amb allò que és pur entreteniment i tornem a diferenciar una cosa d'una altra: cultura i espectacles.